

Kenniscafé 'Putten uit andere bronnen'

21-5-2026

vscl.nl

vscl

Duurzame financiering

Uitgangspunten:

- Existentie (daaronder ook spiritualiteit) is een onmiskenbaar onderdeel van het menselijk functioneren en dat geestelijke verzorging/begeleiding het expliciete beroepdiscours is dat bevoegd en bekwaam is om daarop te begeleiden.
- Existentiële problematiek maakt integraal onderdeel uit van gezondheid, beperking en ziekte en valt daarmee onder nationale en internationale wetgeving. Existentiële problematiek behoort daarmee tot de verantwoordelijkheid van het Rijk. Geestelijke verzorging/begeleiding overstijgt daardoor het private domein ('wat mensen in onderlinge verantwoordelijkheid tot elkaar plegen te doen').

De VSCL werkgroep Innovatie & Beleid werkt aan een notitie over de financiering van GV thuis.

Wens: Verbinden & Verdiepen

vscl.nl

Jaarplan 2026

vscl.nl

vscl

Voorwoord

In 2022 is de Vereniging Samenwerkende Centra Voor Levensvragen opgericht. VSCL is de belangenbehartiger van de zelfstandige regionale Centra voor Levensvragen (CvL), die door de minister zijn aangewezen om uitvoering te geven aan de subsidieregeling Geestelijke Verzorging thuis, of de vervangende regeling. Er zijn in totaal vijftien Centra in Nederland. Daarnaast wordt samengewerkt met de Netwerken Integrale Kindzorg als het gaat om de Geestelijke verzorging thuis bij huishoudens met kinderen tot 23 jaar.

In dit plan zijn de kernthema's 2026 opgenomen. Vanzelfsprekend zijn deze thema's nauw met elkaar verbonden en zal 2026 ook in het teken staan van het verdiepen en verbreden van de verbinding met belangrijke stakeholders, de ontwikkeling van toekomstvisies en bijhorende maatschappelijke business cases.

Centra voor Levensvragen:

- CvL Gelderland – D3rde Verdieping
- CvL Noord-Holland en Midden-Holland- Questio
- CvL Midden- en Oost-Brabant
- CvL Rotterdam e.o.
- CvL Twente en Achterhoek – Willem. Hart voor levensvragen
- CvL Zuidwest-Nederland
- CvL Den Haag – Haagsche Zin
- CvL Midden-Nederland
- CvL Waardenland – Drechtsteden Gorinchem e.o.
- CvL Groningen & Drenthe-Steenwijkerland – Coöperatie Netwerk voor Levensvragen UA
- CvL Friesland – Sichtpunt
- CvL Flevoland en Overijssel
- CvL Zuid-Holland Noord (Rijn en Duin)
- CvL West-Brabant Oost – Zinvol
- CvL Limburg

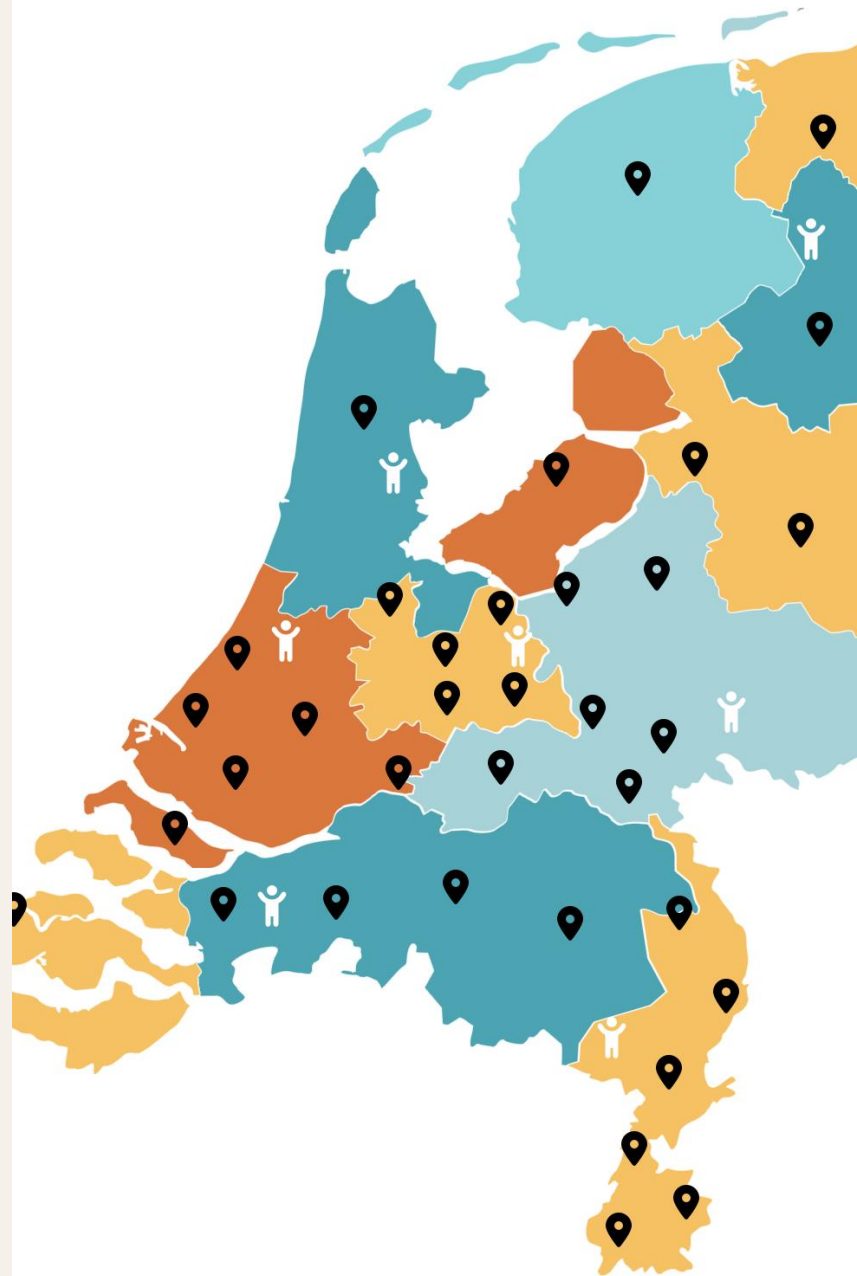
Of vul de [postcodechecker](#) in en vind het centrum / netwerk in jouw omgeving:

[Zoek een Centrum voor Levensvragen](#)

[Zoek een Netwerk Integrale Kindzorg](#)

Het landelijk nummer bellen kan ook:

085 - 00 43 063.

Uitgangspunten

De Centra voor Levensvragen vormen een landelijk dekkend Netwerk van kenniscentra zingeving en levensvragen. We werken samen met relevante partijen in welzijn, zorg, onderwijs, onderzoek en (potentiële) financiers.

Waar de brede zorg voor zingeving zich richt op de 'horizontale zingeving' gaat het in de dienstverlening van de geestelijk verzorger om de 'verticale, existentiële zingeving'. Geestelijke verzorging is hierin onderscheidend omdat zij een perspectief van bestaansoriëntatie hanteert waarbij het levensverhaal bespreekbaar wordt gemaakt in relatie tot levensvisie. Geestelijk verzorgers dragen bij aan existentiële en levensgerichte begeleiding van zinvindingsprocessen (Bron: Drs. Peter Kortekaas 'Zinvinding en levensvisie' gepubliceerd in: Tijdschrift Geestelijke Verzorging, 2019, 95, 60-66).

Uitgangspunten

VSCl signaleert thema's op het gebied van zingeving en levensvragen en speelt in op (landelijke) ontwikkelingen.

Met als resultaat dat zingeving:

- Geworteld is in onze maatschappij door een fundamenteel bestaansrecht: zingeving, welzijn en zorg.
- Bekend is bij inwoners, verwijzers en relevante partijen.
- Toegankelijk is voor iedereen (in samenwerking met andere partijen, waaronder de Netwerken Integrale Kindzorg).
- Een plek krijgt binnen een passende en duurzame bekostigingsstructuren.

**Er is hulp voor jou als
worstelende mens. Heel
gewoon en altijd dichtbij.
Het geeft je weer lucht en
veerkracht. Dat heet
zingeving.**

Uitgangspunten Beroepsstandaard

De volgende twee dia's geven vanuit de beroepsstandaard VGVZ (2015, Vereniging van Geestelijk VerZorgers) een toelichting op de begrippen geestelijk verzorger en zingeving. Het werken volgens deze standaard is ook voor VSCL het vertrekpunt.

Komende jaren wordt deze standaard herzien waarbij aandacht is voor de uitwerking van specifieke competenties in het werkgebied van geestelijke verzorging thuis.

Uitgangspunten Beroepsstandaard

Geestelijke verzorging is professionele begeleiding, hulpverlening en advisering bij zingeving en levensbeschouwing.

Voor mensen die in een bijzondere levensomstandigheid verkeren omdat ze afhankelijk zijn van een zorginstelling, gedetineerd zijn of in de krijgsmacht dienen, helpen geestelijk verzorgers het grondwettelijk vastgelegde recht op vrijheid van godsdienst en levensovertuiging uit te oefenen. Dit wordt de vrijplaats genoemd. Deze garandeert geestelijke bijstand voor burgers, onafhankelijk van een indicatie of toestemming van derde.

Uitgangspunten Beroepsstandaard

Door gerichte en methodische aandacht voor zingeving en levensbeschouwing draagt GV bij aan het welbevinden van mensen in relatie tot zichzelf, anderen en hun omgeving en aan het goed functioneren van professionals, netwerken en organisaties. Doel is het bevorderen van spirituele groei, veerkracht, weerbaarheid, eigen regie en het verminderen van kwetsbaarheid.

Om het domein van de geestelijk verzorger te omschrijven is in de definitie wederom gekozen voor zingeving als centrale term.

Zingeving duidt het meer actieve, informele en individuele aspect van het proces waarmee mensen hun leven ordenen en betekenis geven.

**Geestelijke verzorging is
professionele
begeleiding,
hulpverlening en
advisering bij zingeving
en levensbeschouwing.**

Kernthema 1: Belangenbehartiging

VSCl bereikt het doel als belangenbehartiger door:

- In verenigd verband een duurzame en toekomstbestendige verankering van de zelfstandige regionale Centra voor Levensvragen (CvL) tot stand te brengen ten dienste van de ambities van de CvL's.
- De regionale Centra voor Levensvragen op landelijk niveau te ondersteunen om zingeving en levensvragen bereikbaar en beschikbaar te maken voor iedereen.
- Voor haar leden een laagdrempelige, zorgvuldige en lokale inzet na te streven, waarbij er aansluiting is op bestaande structuren en samenwerkingsverbanden.
- Bij te dragen aan dat hulpverleners en vrijwilligers in de branches zorg en welzijn aandacht voor zingeving, spiritualiteit, ethiek en levensvragen beschouwen als integraal onderdeel van goede zorg en daar voldoende voor toegerust zijn en weten wanneer zij moeten doorverwijzen naar een geestelijk verzorger. We noemen dit de Zorg voor Zingeving.
- Het uitvoeren van alle activiteiten die daaraan ondersteunend zijn.

Kernthema 2: Professionaliseren

VSCL vormt samen met Kenniswerkplaats Zingeving, Landelijk opleidingsoverleg theologie, Beroepsvereniging van Geestelijk Verzorgers (VGVZ), Universitair Centrum voor Geestelijke Verzorging (UCGV) en de Universiteit voor Humanistiek (UVH) de Kenniswerkplaats 3. Het programma is opgebouwd langs twee lijnen: professionalisering van de geestelijke verzorging en de zorg voor zingeving thuis.

VSCL neemt deel aan programmaraad en stuurgroep.

[Klik hier](#) voor een overzicht van de deelprojecten.

Kernthema 2: Professionaliseren

- Samenwerken in de Kenniswerkplaats biedt een enorme kans om geestelijke verzorging thuis te professionaliseren en het vakgebied verder te duiden. We krijgen (financiële) ruimte om met anderen te bouwen aan bestaansbetekenis en bestaansrecht.
- Binnen de Kenniswerkplaats zijn er verschillende deelprojecten – die samenhangen met het doel ‘samen verder leren en professionaliseren’. Belangrijk is dat Centra voor Levensvragen meebouwen aan de inrichting en uitvoering en dat we afspraken maken over de samenwerking en werkwijze.
- In 2026 starten we met het werken met Kennismakelaars (1 of 2 geestelijk verzorgers per CvL). Deze kennismakelaars participeren binnen KWP3 namens het CvL en vormen een belangrijke brug tussen de regionale en landelijke ontwikkelingen.
- Naast de belangrijke projectlijnen rondom professionaliseren, impactmeting, onderwijs en implementatie van competenties in de beroepsstandaard en curricula HBO en WO ligt de focus op de regionale projecten en leergemeenschappen. Hierin gaan we in op verschillende thema's en brengen de maatschappelijke impact van geestelijke verzorging thuis en zorg voor zingeving in kaart, inclusief financiering en structuurvragen. Effect van de inzet van de geestelijke verzorging, kostenbatenanalyses en samenwerking GV thuis en zorg voor zingeving staan centraal.

**Levensvragen.
Heel gewoon.**

Kernthema 3:

Duurzame financiering

- Veiligstellen van een nieuwe subsidieperiode CvL's.
- Verkenning samenwerking CvL's in de uitvoering van de subsidie (ook onderdeel KWP 3, professionaliseren).
- Verkenning van mogelijke bronnen voor financiering korte termijn.
- Verkenning van heldere en duurzame financieringsstructuren voor de lange termijn.
- Onderzoek naar mogelijkheden Btw-vrijstelling voor gesprekken thuis.

Dit thema wordt in 2026 aangevuld:

- Overzicht van bestaande mogelijkheden van financiering GV thuis in bestaande financiering (Zvw, WMO etc.).
- Verbinding met VWS departement maatschappelijke ondersteuning, publieke gezondheid, Ministerie van Defensie.
- Politieke lobby.
- Uitwerking van toekomstvisie op de thema's:
 - Palliatieve zorg
 - Mentale gezondheids(netwerken)
 - Suicidepreventie

Kernthema 4: Kenniscentrum VSCL

Een belangrijk onderdeel van VSCL nu en in de toekomst in de functie van Kenniscentrum.

In het eerste kwartaal 2026 wordt hiervoor een maatschappelijke businesscase uitgewerkt. Dit geeft VSCL richting en duidelijkheid over de verder te ontwikkelen (strategische) thema's. Zowel voor de interne als de externe organisatie.

Parallel hieraan worden een aantal inhoudelijke thema's uitgewerkt, waaronder de toekomstvisie palliatieve zorg en mentale gezondheidszorg.

Kernthema 5: Communicatie

Al het bovenstaande vraagt een afgestemde en goed ingerichte communicatie. VSCL werkt ook in 2026 samen met een communicatiebureau om hier de juiste termen en uitstraling voor te vinden. Ook blijft de interne werkgroep actief.

De werkgroep communicatie en verenigingsdemocratie richt zich op ontwikkeling en evaluatie van:

- Werkafspraken VSCL.
- Strategisch communicatieplan.
- Uitvoering van de landelijke website, telefoonnummer en content over geestelijke verzorging thuis.
- Verbinding met de ontwikkeling van de beroepsstandaard VGVZ voor het werkerrein van GV thuis.
- Landelijke publiekscampagne 2026 (Dag van de levensvragen).
- Ontwikkeling toolkit publiekscommunicatie.
- Politieke lobby.

Kernthema 6: Interne werkgroepen

Werkgroep Innovatie en Beleid richt zich op ontwikkeling en evaluatie van:

- Adviestarieven geestelijke verzorging thuis.
- Adviesdocument 'Diensten GV thuis'.
- Richtlijn gv-thuis en instellingen.
- Minimale dataset registratie geestelijke verzorging thuis.
- Landelijke monitoring GV thuis.
- Governancecode VSCL.
- Adviesdocument 'Overeenkomt van opdracht'.

Kernthema 6: Interne werkgroepen

Werkgroep impactmeting geeft uitvoering aan:

- De landelijke impactmeting (ervaringsmeting) zoals in 2024 opgezet en in 2025 doorontwikkeld.
- Per kwartaal worden de resultaten besproken middels het landelijk (geanonimiseerd) dashboard.
- Evaluatie en doorontwikkeling van deze meting.
- In het eerste kwartaal 2026 worden publicaties gemaakt rondom de impactmeting en de monitoring GV thuis. Deze publicaties worden aangevuld met ervaringsverhalen (het narratief) uit de praktijk.

**We delen
kennis,
werkwijzen en
ervaringen.**

Kernthema 6: Interne werkgroepen

Werkgroep onderwijs geeft uitvoering aan:

- Professionals en vrijwilligers in zorg en sociaal domein worden adequaat (na)geschoold in de zorg voor zingeving in de thuissituatie door leden van de VSCL, via kwalitatief hoogwaardige en beproefde scholingen en trainingen.
- De VSCL ontwikkelt en coördineert het landelijke aanbod en de marketing in samenwerking met de CvL's. Hiermee wordt de VSCL, door inzet van de CvL's, een betrouwbare landelijke aanbieder van scholing en training in zingeving in de thuissituatie. Dit draagt bij aan het profiel van de VSCL als kenniscentrum en het verbeteren van de regionale rol van de CvL's.

Kernthema 6: Interne werkgroepen

Werkgroep suïcidepreventie/mentale gezondheidsnetwerken richt zich op:

- Verbinden ontwikkelingen rond mentale gezondheidsnetwerken en de aandacht en uitvoering rondom suïcidepreventie. De samenwerking met gemeenten is hierin essentieel.
- VSCL als coalitiepartner 'Coalitie naastenondersteuning suïcidaliteit'.
- Uitbouwen samenwerking 113 Zelfmoordpreventie.

Kernthema 6: Interne werkgroepen

Thema's welke in 2026 verder verkent worden en in verbinding worden gebracht met KWP3:

- Uitbouwen samenwerking ondersteuning gedupeerden Kinderopvangtoeslagenaffaire.
- Verkenning van de verbinding rondom (regionale) transmurale samenwerking.

Vragen? Vraag gewoon

vscl.nl

VSC^L